ANNE VE ÇOCUK

Yüreğime bakıyorum ve kendime soruyorum:

“Tanrı” fikri ruhumda nasıl kök salıyor?

İnanmanın, kendimi ona bırakmanın, ona güvendiğimde ve şükredip, itaat ettiğimde huzuru hissetmemin kaynağı nedir?

Cevabı yine kendimde buluyorum:

Allah’a yönelmek için sevgi, saygı, güven, minnet ve itaat hisleri, evvela yüreğimde var olmalıdır. İnsanları sevmeli, onlara güvenmeli, onlara teşekkür etmeliyim ki yüce yaratıcıyı da sevmeye, ona şükretmeye, tevekkül ve itaat etmeye yükselebileyim. Yoksa gördüğü insan kardeşini sevmeyen adam, görmediği Rabb’i nasıl sevecektir?

Yine kendime soruyorum:

İnsanları sevmeyi, onlara güvenmeyi nasıl öğreniyorum? Bu duygular yüreğimde nasıl kök salıyor?

Yanıtı, bir anne ile emzirdiği çocuk arasındaki ilişkide buluyorum:

Bir anne, dünyaya getirdiği yavrusunu beslemek ve korumak ister zira içgüdüleri onu buna sev eder. Çocuk mutlu olur ve sevginin ilk tohumu böylece ekilir.

Bir süre sonra çocuğun gözleri, daha önce hiç görmediği bir şeye takılır; hayret ve korkuyla çığlıklar atar. Annesi derhal yetişip, onu bağrına basar ve onu sakinleştirir. Yabancı nesneyi tekrar görünce annesine bakar ve gülümser. Böylece güven tesis edilmiş olur.

Anne, çocuğun her ihtiyacında beşiğe koşar. Acıktığında, susadığında, ağladığında yetişir. Çocuk, annesinin ayak seslerini duyunca ve kokusunu alınca yatışır. Böylelikle sevgi, itimat ve şükran duyguları filizlenmiş olur.

Çocuk, annesinin sevdiklerini sever ve gülümser. Bu tebessüm, insanlığa yönelen bir gülümsemedir. Böylece kardeşlik duygularının tohumu atılmış olur.

Çocuk, sabrı öğrenmeden evvel itaatsizdir, ağlar. Oysa beslenmek için, kucağa alınmak için beklemek zorundadır. Doğa yani yaşam, çocuğun öfkesine aldırmaz! İsterse sağa sola vursun, doğa kayıtsız kalır.

Aynı şekilde anne, çocuğun mantıksız veya aşırı isteklerine aldırış etmemeli; çocuk öfkeyle bağırıp çağırsa da sarsılmadan durmalıdır zira biraz sonra çocuğun ağlaması diner. Bu sayede sabrın ve itaatin ilk tohumları ekilmiş olur. Bu gerçek hayata hazırlıktır.

İlerleyen süreçte, çocuğun zihninde, annesine öfkelenmenin iyi bir davranış olmadığı fikri yerleşir. Dünyada her şeyin kendi etrafında dönmediğini, onu çok seven annesinin yalnızca kendisi için var olmadığını, hatta şahsının bile dünyada yalnızca kendisi için bulunmadığını sezmeye başlar. İşte bu vicdan gelişimidir.

Ahlaki gelişim, böylece bir annenin bebeğiyle kurduğu ilişkiyle başlar. Sorumluluk ve adaletin ilk ışığı, artık yüreğe düşmüştür. Çocuk, annesine duyduğu sevgi ve güven aracılığıyla, yaratıcısına olan sevgiye yükselir.

Fakat bağımsızlık duygusu günden güne büyür ve bir gün çocuk, annesinin elini bırakır ve şöyle der:

“Artık anneme ihtiyacım yok.”

Anne de aslında yavrusunu bu âna hazırlamaktadır, tek başına ayakta durabileceği güne… Öncekinden çok başka bir ses tonuyla şöyle söyler:

“Sevgili yavrum, bana ihtiyacın kalmasa bile daima dayanacağın bir Rabb’in vardır. Ben seni koruyamadığımda sığınağın odur.”

O an çocuğun yüreğinde bir teselli ve inanma ihtiyacı doğar. Annesine karşı hissettiği güven ve şükran duygusu yaratıcısına da yönelmiş olur.

Ve çocuk, haylazlık ettiğinde annesinin gözü nasıl üzerindeyse, tanrının gözünü de daima üzerinde hisseder. İyiliği tanrının huzurunda işler, tıpkı önceden annesini memnun etmek istediği gibi…

İnsanı yüceltmeyi hedefleyen eğitim, ailedeki temeli yabana atmamalıdır. Anne, baba ve çocuk arasında atılan sevgi ve saygı tohumlarının sonraki gelişimi, dikkate değer bir sanatı gerektirir.

Ve sen eğitimci! Bu filizlerin büyüyüp gelişimini bir an ihmal edecek olursan, tüm çaban sonuçsuz kalacaktır. Çünkü çocuk büyümektedir ve onu çevreleyen yeni dünya, tüm duyusal cazibesiyle bağırmaktadır: “Artık benimsin!”

Sen eğitimci!

Artık doğaya güvenemezsin. Çünkü dünya, savaşlar, bencillik, gasp, şiddet, yalan ve her türlü aldatmaca ile doludur. Ve sen, çocuğu korumak için ona iyiliği ve doğruluğu göstermeli ve onu insanlığın uzlaştığı ortak değerlerle güçlendirmelisin.